

Nalleneuvolassa tutkitaan leluja leikkitutkimusvälineillä, ja leikin lomassa tulee käsitellyksi moni neuvolakäyntiin liittyvä pelko. Enon seurakuntatalolla tutkittavana kävi muun muassa Aatos Hirvosen, 3, pupu. Eelis Hirvosen, 2, pehmolelu odottaa vuoroaan.

**Seurakunta-
vaalit 20.11.**
Ehdokkaat
vaaliliitteessä!

Nalleneuvolassa parantuvat pupu ja pelko

16

mielessäx5 3

Rajaviran- omainen on käyntikortti

Lyhyetkin kohtaamiset ovat tärkeitä rajatarkastaja Aimo Sinkkoselle.

kiinteistöt 4-5

Sähkön kulutus pysyy hallinnassa

Energiaa säästävät ratkaisut ovat rutiinia seurakunnissakin.

tärppi 2

”

**Aitoon
läsnäoloon
tarvitaan
silmit, korvat
ja sydän.**

PIIA NURHONEN

pyhäinpäivä 6

Seurakunnista tukea kuoleman käsittelyyn

Sururyhmissä on tilaa kaikille tunteille.

kolumni

Piia Nurhonen
perheneuvoja,
psykoterapeutti
piia.nurhonen@evl.fi

Kenet sinä näet, kuka näkee sinut?

VANHEMPI JA PIENI lapsi ovat lähekkäin, katsovat toisiaan ja kommunikoivat myönteisessä tunnelmassa. Äkkiä vanhempi kääntää katseensa pois – on paikalla mutta kuitenkin poissa. Lapsi yrittää palauttaa yhteyden esimerkiksi itkemällä ja kiljumalla. Kestää tovin ennen kuin hän rauhoittuu, kun vanhempi lopulta palauttaa yhteyden.

TÄMÄ YOUTUBESTAKIN löytyvä *still face* -koe on pysäyttävä muistuttaja siitä, kuinka perustavaa laatua oleva tarve yhteys toiseen on. Tuo tarve ei katoa mihinkään kasvun myötä. Kun tarve ei täyty, syntyy itkua ja kiljuntaa, tavalla tai toisella. Ilman yhteyttä on vain yksinäisyys. Myös sisäinen yhteyden kokemus muihin alkaa heiketä. On vaikeampi solmia uusia suhteita. Keneltä sinä ehkä huomaat toisinaan kääntäväsi katseen pois?

YKSINÄISYYTTÄ kokevat monet myös perhe- ja parisuheteissaan. Koskaan ei ole aikaa meille. Aina on vähintään se puhelin kädessä. Kenelläkään ei ole aikaa kuunnella huoliani. Kukaan ei piirrä kanssani. Kun puhun, toinen ei vastaa.

” Läsnaolo ravitsee sisäisesti.

MILLAINEN YHTEYDEN rakentaja sinä olet ja haluat olla? Yhteys edellyttää aitoa läsnäoloa, kykyä laittaa muut asiat sivuun ja keskittyä olemaan tässä ja nyt toisen kanssa. Läsnaolo ravitsee sisäisesti. Se edistää eheyden ja kokonaisuuden tunnetta ja parantaa tarkkaavaisuutta. Läsnaolossa liikkuvat myös tunteet. Paras tapa rauhoittaa toista, vaikkapa levotonta lasta, on olla hänelle läsnä.

AITOON LÄSNÄOLOON tarvitaan silmät, korvat ja sydän. Kykyä nähdä toinen, kuunnella aidosti ja välittämistä osoittaen. Läsnaolo toiselle ei onnistu ilman läsnäoloa itselle: omille tunteille, ajatuksille ja aistimuksille. On kuunneltava itseä, että voi kuulla ja nähdä myös toisen. Joku joutuu tietoisesti opettelemaan tätä. Toinen taas rai-vaamaan sille tilaa ja aikaa.

ITSEN KUUNTELEMISEN kenties pahin vihollinen on autopilotti, suorittamisen olotila. Autopilotti palvelee hetken stressissä. Jäädessään asumaan se alkaa ohjata elämäämme ilman että kuuntelemme enää itseämme, omia tarpeita, tunteita ja arvoja. On niin kiire, ettei enää itsekään tiedä, minne.

MUISTAT EHKÄ mainoksen, jossa kolme sukupolvea miehiä yrittää tulla kuulluksi toistensa taholta. Pienin ei saa isänsä huomiota. Isä taas ei oman isänsä. Ei-kuulluksi tulemisen kokemus siirtyy huomaamatta sukupolvelta toiselle. Kielteisen kierteen voi myös katkaista. Yhteys toiseen voi korjata myös omia haavoja. Kenet sinä voisit nähdä lähelläsi vielä paremmin? Mitä voisit tehdä asian eteen? Millä tavalla ehkä sinun on nähtävä itsesi, jotta pysyt siihen? Entä kuka näkee sinut?

pääkirjoitus

26.10.2022

Kirsi Taskinen

viestintäpäälikkö

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

kirsi.taskinen@evl.fi

Mikä sinulle on tärkeää?

Arvostan seurakunnissa ennen kaikkea sitä, että ne ovat heikoimpien puolella. Kuka tahansa meistä voi tarvita joskus apua, mutta avunsaanti ei ole itsestäänselvyys. Seurakunnissa auttamiseen paneudutaan monesta eri näkökulmasta: Diakoniatyöntekijät tukevat käytännön elämän solmukohdissa ja toimittavat esimerkiksi ruoka-apua tarvitseville. Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät kulkevat perheiden rinnalla, pitävät huolta lapsista ja kuuntelevat nuorten huolia. Perheneuvojat ratkovat parisuhteen kriisejä. Papit ovat läsnä ja tukena ilossa ja surussa, sairaudessa ja toivon hetkellä.

VAJAAN kuukauden kuluttua äänestetään uudet päättäjät seurakuntiin. He vaikuttavat muun muassa siihen, miten seurakunnat jatkossa auttavat heikoimpia ja millaista tukea seurakunnista saa. Seurakuntavaaleissa valittujen luottamushenkilöiden mielipiteillä, asenteilla ja kiinnostuksen kohteilla on suuri merkitys. He ratkaisevat, millainen yhteisö seurakunta on, mitä se tarjoaa alueensa asukkaille ja mihin käytössä olevat rahat suunnataan.

KIRKON opillisista kysymyksistä ei äänestetä seurakuntavaaleissa, mutta vaaleilla on silti suuri merki-

” Miten tärkeää sinulle on kirkon sanoma, yhdenvertaisuus, vihreät arvot tai hyvän tekeminen?

tys koko kirkon tulevaisuuden suuntaan. Nyt valittavista luottamushenkilöistä valitaan vuoden päästä kirkon korkeimpaan päättävään elimeen eli kirkolliskokoukseen edustajat, joiden tehtävänä on pohtia ehkä kaikkein kiperimpiä kirkon kysymyksiä.

VAALEISSA sinulla on mahdollisuus antaa tuki ehdokkaalle, joka ajattelee samoin kuin sinä. Miten tärkeää sinulle on kirkon sanoma, yhdenvertaisuus, vihreät arvot tai hyvän tekeminen? Entä oman seurakunnan läsnäolo elämän suurissa hetkissä, iltapäiväkerhot, erilaiset harrastusryhmät tai seurakuntien mahdollisuus auttaa? Tutustu ehdokaisiin vaalikoneessa osoitteessa seurakuntavaalit.fi ja anna äänesi ennakoon tai vaalipäivänä. Käytännön ohjeet löydät tämän lehden välissä ilmestyvästä vaaliliitteestä.

lukunurkka

25

SEURAKUNTAVAALIT. Suomen ev.lut. kirkon seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä on sunnuntaina 20.11., johon on tämän Kirkkotien ilmestyessä aikaa 25 päivää. Äänestyspäivänä voi äänestää oman seurakunnan äänestyspaikassa kello 11–20. Seurakuntavaaleissa on mahdollista äänestää myös ennakoon 8.–12.11. Ennakoon voi äänestää kaikissa ennakköäänestyspaikoissa ympäri Suomen.

LÄHDE: SEURAKUNTAVAALIT.FI

mielessäx5

AIMO SINKKONEN ALBUMI

Vapaa-ajallaan rajavartija Aimo Sinkkonen nauttii luonnossa kulkemisesta. Hän muistuttaa, että viranomaisellakin on tunteet. – Törmäsin somessa sitaattiin Leo Tolstoilta. Hän on sanonut, että kun tunnet kipua, olet elossa. Kun tunnet toisen kipua, olet ihminen. Tätä ajatusta olen pitänyt mielessäni etenkin näinä päivinä työssäni.

Rajaviranomainen on käyntikortti Schengen-alueen ulkorajalla

AIMO SINKKONEN. Rajatarkastaja Aimo Sinkkosen työ on ihmis-
läheistä asiakaspalvelutyötä, jossa lyhyilläkin kohtaamisilla on suuri
merkitys.

1 RAJATARKASTAJA. Työskentelen Niiralan raja-asemalla. Virkanimikkeeni on vanhempi rajavartija, tehtävänimike rajatarkastaja. Se tarkoittaa maahan saapuvien ja maasta lähtevien matkustajien passintarkastusta ja siihen liittyviä toimintoja. Työni sisältää myös ajoneuvojen ja tarvittaessa matkatavaroiden tarkastuksia.

2 TURVALLISUUS. Vastaamme rajaturvallisuudesta ja laajemmin Suomen sisäisestä turvallisuudesta yhdessä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa. Puutemme esimerkiksi siihen, jos maahan yritetään huonokuntoisella ajoneuvolla tai väärennetyillä asiakirjoilla. Lisäksi rajat ylittävä rikollisuus on aika ajoin selvittelyjen alla. Olemme myös yksi viranomaistaho tilapäisen suojelun tarpeessa olevien ja turvapaikkaa hakevien prosesseissa.

3 MYÖTÄTUNTO. Joskus maahanpääsyn epäämisen nostaa asiakkaalla monenlaisia tunteita. Viranomainenkin kokee myötätuntoa, mutta työtämme ohjaavat säännöt, rajoitukset, lait ja normit. Työni on kuitenkin ennen kaikkea ihmisläheistä asiakaspalvelutyötä, ja juuri siksi pidän siitä. Olemme käyntikortti Schengen-alueen ja EU:n ulkorajalla. Useat kohtaamisista ovat lyhyitä, mutta niilläkin on suuri merkitys.

4 VENÄJÄ. Suomi rajoittaa tällä hetkellä venäläisten matkustamista Suomeen ja muualle Schengen-alueelle. Se on tuonut meille enemmän työtä, koska maahanpääsyn selvittäminen vie aikaa, ja sen epäminen sitoo useamman työntekijän. Omaan sieluuni tämänhetkinen maailmantilanne on tehnyt valtavan viillon, sillä venäjän kieli ja kulttuuri ovat lähellä sydäntäni.

5 UNELMA-AMMATTI. Hain aikoinaan rajavartijakoulutukseen suoritettua ni varusmiespalveluksen rajavartiostossa, ja nyt raja on pitänyt minua otteessaan jo 26 vuotta. Nuoruusiän haaveammattijani olivat kuitenkin lääkäri tai pappi. Minulla on nyt teologian opinnot loppusuoralla. Näen itseni vielä lapsuuteni haaveammattissa, kun muutaman vuoden päästä pääsen eläkkeelle rajavartijan hommista.

Tea Ikonen

Kiihtelysvaaran uuden kirkon suunnittelu etenee: luonnokset ja kustannusarvio saivat hyväksynnän Joensuun seurakuntien yhteiseltä kirkkovaltuustolta.

JOENSUUNSEURAKUNNAT.FI, 4.10.2022

Lisää ajankohtaisia uutisia

- > www.joensuunseurakunnat.fi
- > www.kontiolahdenseurakunta.fi
- > www.evl.fi

Seurakuntamestari Mika Tarnanen vaihtaa lamppua Joensuun seurakuntakeskuksen aulassa. Joensuun ev.lut. seurakuntien ympäristöohjelman mukaisesti tämäkin lamppu on vähän energiaa kuluttava.

Sähköä ja energiaa ei käytetä yli tarpeen

KIINTEISTÖT. Suomen viranomaiset haastavat kaikkia yksilöitä, yhteisöjä ja organisaatioita energiansäästötalkoisiin. Miten Joensuun ev.lut. seurakunnat vastaavat tähän haasteeseen?

KAIKKI PUHUVAT NYT sähkön hinnasta, joka on moninkertaistunut lyhyessä ajassa. Venäjän sotatoimet Ukrainassa ovat johtaneet koko Euroopan laajuiseen energiakriisiin, ja talvella sähköstä voi olla ajoittain pulaa. Kaikkien kannattaa nyt tehdä konkreettisia tekoja, jotka vähentävät energian käyttöä.

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä osallistuu näihin talkoisiin muun muassa laskemalla rakennusten sisälämpötiloja. Työsuojelun minimisuositusten alle ei kuitenkaan mennä, eikä kirkkokansan tarvitse palella.

– Käyttäjät eivät tule juurikaan huomaamaan eroa. Lämpötilojen keskimääräinen lasku on 0,5–1 astetta, ja hieman

suurempaa laskua ajoitetaan käyttöaikojen ulkopuolelle, kiinteistöpäällikkö **Jussi Nevalainen** sanoo.

Kaikissa tapauksissa lämpötilan raju säätäminen ei tuo säästöä: Etenkin vanhojen kirkkojen rakenteille lämpötilojen ja kosteuden liiallinen ja liian nopea vaihtelu olisi tuhoisaa. Utran kirkko ja Enon kirkko pidetäänkin aiempien vuosien tapaan kylmillään uudenvuoden ja palmusunnuntain välisenä aikana.

– Tämä on tarkkaa hienosäätöä, jossa jokaista rakennusta tarkastellaan yksilönä, Nevalainen selventää.

KIRKKOJEN JA MUIDEN kiinteistöjen energiankulutusta seurataan ja optimoi-

daan jatkuvasti myös normaalioloissa. Lukemat siirtyvät automaattisesti sähköiseen huoltokirjaan, josta kulutusta seurataan säännöllisesti. Lisäksi sähköstä ja kaukolämmöstä tulee erilliset kulutusraportit kuukausittain.

– Säännöllisen seurannan avulla mahdollisiin poikkeamiin voidaan reagoida nopeasti, Nevalainen kertoo.

Johtava seurakuntamestari **Satu Laakonen** toteaa, että sähköä ja energiaa säästävät toimet kuuluvat kiinteistötyöntekijöiden tavanomaisiin rutiineihin. Seurakuntamestarit muun muassa vastaavat sähkölaitteiden ja koneiden säännöllisestä huollosta, seuraavat sisälämpötiloja ja säätävät niitä käytön mukaan sekä arvi-

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat muistuttavat toivosta: ”Jumala on kanssamme aivan erityisesti pimeyden ja vaikeiden aikojen keskellä”.

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO TWITTERISSÄ, 12.10.2022

oivat valaistuksen tarvetta. Laakkonen antaa esimerkin:

– Mahdollisuuksien mukaan yleisissä tiloissa käytetään vain puolta valaistusta. Olemme toimineet näin ennenkin. Nyt vain kiinnitämme näihin asioihin entistä tarkempaa huomiota.

Kaikkia tilojen käyttäjiä ohjeistetaan sammuttamaan valot ja koneet lähtiessään tiloista. Myös työntekijöille on annettu käytännön ohjeita, miten energiaa voi säästää omassa arjessa. Keinot ovat yksinkertaisia: jokaista kannustetaan esimerkiksi sammuttamaan tietokoneen näyttö työpäivän päätteeksi.

– Kuten vettäkään ei lasketa hanasta yli tarpeen, pitäisi sähköstä ja lämmöstä ajatella samalla tavalla. Käytetään vain se mitä todella tarvitaan. Samalla huomioidaan ympäristö, Nevalainen perustelee.

JO AIEMMIN ON TEHTY viisaita ratkaisuja, jotka omalta osaltaan auttavat selviytymään energian hintavaihteluista. Rakennusten energiatehokkuutta on parannettu laajempien korjaustöiden ja peruskorjausten yhteydessä. Vuonna 2021 valmistuneen Enon seurakuntatalon oma aurinkovoimala kattaa merkittävän osan rakennuksen sähköntarpeesta.

Myös Joensuun hautausmaan yhteyteen tulevien uudisrakennusten suunnittelussa on ollut alusta saakka mukana aurinkovoimalan raken-

” Käytetään vain se mitä todella tarvitaan. Samalla huomioidaan ympäristö.

KIINTEISTÖPÄÄLLIKKÖ JUSSI NEVALAINEN

taminen. Tällä hetkellä kaikki seurakuntayhtymän ostama sähkö on tuotettu uusiutuvilla energianlähteillä: tuulella ja vesivoimalla.

Aurinkoenergiaa on tavoitteena hyödyntää tulevaisuudessa yhä useammissa rakennuksissa. Juuri nyt tarkempia suunnitelmia on hankala tehdä, sillä rakentamisen kustannuksia ei pystytäkään ennakoimaan luotettavasti nykyisessä markkinatilanteessa.

Joensuun seurakuntayhtymällä on kirkon ympäristödiplomi ja ympäristöohjelma vuoteen 2025. Nekin ohjaavat tekemään kestäviä ratkaisuja energiankäytössä joka päivä. Seurakuntayhtymä on sitoutunut Suomen evankelisluterilaisen kirkon tavoitteeseen olla hiilineutraali vuonna 2030.

Hanna Pekkanen

some

Joensuun seurakunnat somessa

- Facebook: @luterilainenkirKKOjoensuussa
- Twitter: @Joensuunevl
- Instagram: @toivontahden
- YouTube: Toivon tähden – Luterilainen kirkko Joensuussa

lyhyesti

ISTOCK

Lasten omat vaalit Rantakylässä

RANTAKYLÄN seurakunta järjestää seurakuntavaalien yhteydessä omat vaalit lapsille. Lapset pääsevät äänestämään suosikkinsa seurakunnan tarvapaketeista, joita lainataan jatkossa perheiden käyttöön. Äänestysvaihtoehtoja ovat esimerkiksi Oskari-oravan retkeilytarvikkeita sisältävä retkireppu, Sävel-siilin erilaisia soittimia sisältävä soittopaketti ja Hoosianna-aasin lautapelipaketti. Lainattavien pakettien avulla seurakunta haluaa tarjota perheille mahdollisuuden ulkoilla, liikkuu ja viettää aikaa yhdessä.

Lapset pääsevät äänestämään suosikkipakettiaan jo ennakkoon Sunnuntai kirkolla -tapahtumassa 30.10. klo 9–13 tai ennakoäänestyspäivinä 8.–11.11. klo 9–12 Rantakylän kirkolla. Lasten vaalien äänestysmahdollisuus on myös seurakuntavaalien varsinaisena äänestyspäivänä 20.11. klo 11–20 Rantakylän kirkolla. Lasten vaaleissa äänioikeus on alakouluikäisillä ja alle kouluikäisillä. Lisätietoja lasten vaaleista: joensuunseurakunnat.fi/las-tenvaalit.

Seurakunnan ympäristöteot auttavat säästämään energiaa

KONTIOLAHDEN SEURAKUNNAN kirkkohera **Jukka Reinikainen** kertoo, että seurakunta on mukana Astetta alemmas -kampanjassa. Lokakuussa käynnistynyt valtionhallinnon yhteinen kampanja pyrkii varmistamaan, että energiaa riittäisi kaikille.

Kontiolahden kirkko on tammi-maaliskuun 2023 poissa jumalanpalveluskäytöstä, ja toiminta siirretään seurakuntakeskukseen noin kuukautta aikaisemmin kuin aiempina talvina. Kirkkoherran mukaan sähkönsästä on merkittävä.

– Pimeään talveen ja jouluun sytytämme seurakunnan tiloissa kyllä muutamia toivon valoja. Haluamme näin tuoda ihmisille toivoa vaikeaan aikaan, Reinikainen sanoo.

VUONNA 2019 VALMISTUNUT Kontiolahden seurakuntakeskus hyödyntää modernia tekniikkaa: sen katolla on aurinkovoimala ja pihalla sähköauton latauspiste. Seurakunnan talouspäällikkö **Soile Luukkainen** iloitsee uusista koneista, laitteista ja mahdollisuuksista ja kertoo, että rakennus lämpiää paikallisesti

tuotetulla kaukolämmöllä.

Sähkön ja lämmön kulutusta ja aurinkoenergian tuottoa sekä sähköautojen lataamiseen käytettävää energiaa seurataan jatkuvasti. Nämä toimet sisältyvät myös ympäristöohjelmaan, jonka toteuttamiseen Kontiolahden seurakunta on sitoutunut hakiessaan kirkon ympäristödiplomia. Seurakunta käyttää vihreää sähköä.

– Osallistumme mahdollisimman paljon Pohjois-Karjalan hankintatoimen kilpailutuksiin, joissa jo nykyisellään huomioidaan ympäristöarvoja. Kalusteet ja koneet uusitaan energia- ja vesitehokkaiksi, Luukkainen sanoo.

Siunauskappelille asennetaan ilmalämpöpumppu, jolla voidaan vähentää sähkönsä kulutusta lämmittämiseen. Hirvirannan leirikeskuksen tulevassa peruskorjauksessa huomioidaan uusiutuvan energian tuottaminen ja energiatehokkuus niin, ettei rakenteille aiheuteta ongelmia ja kiinteistön hoito helpottuu.

Hanna Pekkanen

Enon kirkkoherraksi kolme hakijaa

ENON seurakunnan kirkkoherran virkaa ovat hakeneet Enon seurakunnan vt. kirkkoherra **Markku Koistinen**, Kontiolahden seurakunnan ensimmäinen kappalainen **Kati Nissi** sekä Leppävaaran seurakunnan kappalaisen **Jukka Raunu**.

Enon seurakunnan uusi kirkkoherra valitaan välillisellä vaalilla. Välillisessä vaalissa tuomiokapituli tutkii hakijoiden kelpoisuuden ja antaa heistä lausunnon seurakunnalle. Päätöksen kirkkoherran valinnasta tekee Enon seurakunnan seurakuntaneuvosto.

Petri Laaksosen konsertti tukee Moottoripajaa

PETRI LAAKSONEN konsertoi Joensuun kirkossa perjantaina 18.11. klo 19. Vastikään 60 vuotta täyttäneen laulaja-säveltäjän *Eläköön elämä – 60 vuotta Pohjantähden alla* -juhlakonsertin ohjelmisto on tuhti kattaus Laaksosen monipuolisesta ja rakastetusta tuotannosta ”maan ja taivaan väliltä”.

Osa konsertin tuotosta ohjataan Joensuun seurakuntayhtymän

Moottoripajan hyväksi. Moottoripaja-toiminta on osa seurakuntayhtymän erityisnuorisotyötä ja sen tavoitteena on tarjota nuorille harrastuspaikka, jossa moottoreiden kanssa puuhailun lisäksi on saatavilla tuttu ja turvallinen aikuinen. Lippuja (25 €) konserttiin saa ennakkoon palveluista Ticketmaster ja Lippu.fi tai tuntia ennen konserttia ovelta.

JUUSO WESTERLUND

Rantakylän seurakunnan pastori Katriina Puustinen (oik.) ja diakoni Auli Pehkonen toteavat, että sururyhmä on avoin kaikille suruunsa vertaistukea kaipaaville riippumatta siitä, mihin seurakuntaan kuuluu tai kuuluuko kirkkoon ollenkaan. Ryhmässä surua käsitellään jokaisella kerralla eri teemasta käsin. Ryhmän jäsenet ja ohjaajat ovat vaitiolovelvollisia ryhmässä käydyistä keskusteluista sekä toisista ryhmäläisistä.

Sururyhmässä käsitellään ajatuksia ja tunteita luottamuksellisesti

KUOLEMA. Sururyhmät tarjoavat vertaistukea, pyhäinpäivänä muistellaan yhdessä edesmenneitä ja pyhäinpäivän rastirata hautausmaalla antaa tukea kuolemasta puhumiseen lapselle.

LOKAKUISENA TORSTAI-ILTANA Rantakylän kirkon takahuoneessa on alkamassa sururyhmä. Se on läheisensä menettäneille tarkoitettu vertaisryhmä, jossa käsitellään suruun liittyviä asioita ryhmäläisten kokemuksista ja ajatuksista käsin.

Sururyhmä on avoin kaikille suruunsa vertaistukea kaipaaville riippumatta siitä, mihin seurakuntaan kuuluu tai kuuluuko kirkkoon ollenkaan.

– Läheisen kuolemasta on hyvä olla kulu-
nut muutama kuukausi, jotta sureva jaksaa
olla mukana ryhmässä, pystyy puhumaan
menetyksestään ja kuuntelemaan myös toi-
sia, kertoo Rantakylän seurakunnan pastori
Katriina Puustinen.

Rantakylässä sururyhmään otetaan
kahdeksan ihmistä, jotta jokaiselle ryh-

mäläiselle jää aikaa ja tilaa. Ryhmä voi olla
pienempikin, jos ilmoittautuneita on vä-
hemmän. Ryhmää vetää Puustinen työpa-
rinaan diakoni **Auli Pehkonen**.

JOKAISELLA TAPAAMISKERRALLA kä-
sitellään yhtä teemaa, kuten esimerkiksi
hautajaisia, tunteita tai lohdutusta.

– Sururyhmän ohjaajilla on käytettävis-
sään ja muokattavissaan sururyhmän ve-
tämiseen olevaa materiaalia. Myös ryhmä-
läisiltä voi tulla toiveita, Puustinen sanoo.

Rantakylän seurakunnan sururyhmä ko-
koontuu kahden viikon välein. Tapaaminen
alkaa yleensä kahvittelulla, jonka jälkeen
surua siirrytään käsittelemään kulloisenkin
teeman näkökulmasta. Lopuksi on lyhyt
hiljentyminen. Yksi kerta kestää yleensä
1,5 tuntia.

ENSIMMÄISEN KOKOONTUMISEN jäl-
keen sururyhmä on suljettu ryhmä, jonka
jäsenillä ja ohjaajilla on vaitiolovelvollisuus.
Puustinen painottaakin vastaavansa Kirk-
kotie-lehden kysymyksiin yleisellä tasolla.

Hänen mukaansa sururyhmissä saa ko-
kemuksen siitä, että on muitakin surevia ja
omasta surusta voi puhua ilman, että tarvit-
see kannatella toisia samaa surua kantavia.

– Sururyhmän tarkoitus on myös poistaa
suruun liittyviä vääriä käsityksiä. Sellainen
voi olla ajatus siitä, että suru etenisi kaikilla
samalla tavalla tai menisi tiettyssä ajassa ohi.

Sururyhmässä surulle ja kaikille siihen liit-
tyville tunteille ja ajatuksille on tilaa.

Seuraavat sururyhmät Joensuun seu-
rakuntayhtymässä alkavat ensi vuoden
puolella. Kontiolahden seurakunnassa su-
ruryhmä alkaa marraskuussa, ja siihen voi
ilmoittautua perjantaihin 28.10. saakka.

EDES MENNEITÄ LÄHEISIÄ MUISTELLAAN
pyhäinpäivänä, joka on loka-marraskuun
vaihteeseen sijoittuva kirkkopyhä. Pyhän-
päivänä omaiset vievät perinteisesti edes-
menneiden läheisten haudoille kynttilöitä,
seppeleitä ja kukkia. Seurakunnat järjes-
tävät jumalanpalveluksia, joissa luetaan
jokaisen vuoden aikana kuolleen vaina-
jan nimi ja sytytetään hänen muistokseen
kynttilä.

Joensuun, Rantakylän ja Pielisensuun
seurakunnat järjestävät lapsiperheille suun-
natun pyhäinpäivän rastiradan Joensuun
hautausmaalla lauantaina 5.11. kello 16–18.
Rastiradalla tutustutaan pyhäinpäivään ja
hautausmaahan sinne sijoiteltujen, pyhän-
päivään liittyvien tehtävapisteidensä avulla.
Tehtävapisteilä pääsee muun muassa po-
seeraamaan enkelin kanssa, halaamaan
lohtunallea tai kirjoittamaan taivaspostia
henkilölle, jota kaipaa. Kierrokseen kuuluu
myös mehtarjoilu.

Pyhäinpäivän rastirata järjestetään nyt
toista kertaa. Pielisensuun seurakunnan
varhaiskasvatuksen ohjaaja **Riitta Mälkösen**

mukaan lapsiperheet antoivat siitä hyvää
palautetta viime vuonna.

– Vanhemmat arvostivat sitä, että hau-
tausmaahan pääsee tutustumaan luonte-
vasti ja saa tukea keskusteluun lasten kans-
sa vaikeahkosta aiheesta – kuolemasta ja
siihen liittyvistä asioista, Mälkönen kertoo.

*Haastattelujen lisäksi jutussa on käytetty
lähteenä evl.fi:tä.*

Tea Ikonen

Tulossa

Sururyhmä alkaa to 19.1.2023 klo 14 Lou-
helantuvan kerhuhuoneella (Koulukatu 7).
Ryhmä on kaikille avoin ja kokoontuu kuusi
kertaa parittomilla viikoilla. Voit ilmoittautua
ryhmään, kun läheisesi kuolemasta on vähin-
tään kolme kuukautta. Ilmoittaudu viimeis-
tään 10.1. diakonissa Satu Haloselle, p. 050
385 5139, tai diakoni Marja Ikoselle, p. 050
327 1382. Järj. Joensuun ev.lut. seurakunnat.

Pyhäinpäivän rastirata lapsiperheille la 5.11.
klo 16–18 Joensuun hautausmaalla, ks. s. 12.

Pyhäinpäivän iltakirkot ja muut pyhäinpäivän
tilaisuudet seurakunnissa, ks. s. 12–14.

”Kun pelko ahdistaa, anna rohkeutta”

21. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA

PÄIVÄN RUKOUKSESSA sunnuntaina pyydämme kauniita asioita: rohkeutta, lujuutta ja rakkautta. Mutta mitä pyyntö tai pyynnön toteutuminen tarkoittaa? ”Kun pelko ahdistaa, anna rohkeutta. Kun helppo tie kiehtoo, anna lujuutta. Kun välinpitämättömyys valtaa mielen, anna rakkautta”.

PELON AHDISTAESSA mieltä pyydämme rohkeutta. Tämä pyyntö kuulostaa uljaalta, mutta vaatii itseltä paljon, sillä pelko on vaikea tunne. Pelko tuntuu koko kehossa; hengitys tuntuu salpaantuvan, jäsenet lamaantuvat tai tärisevät, ahdistava tunne valtaa mielen. Mitä silloin tarkoittaa rohkeus? Ei ainakaan ylvästä ryntäämistä eteenpäin toisista ja itsestä välittämättä.

Teologi, filosofi **Sören Kierkegaardin** mukaan kauneinta rohkeutta on hiljainen rohkeus, joka ”kantaa raskaan keveästi”. Mitä ihmettä keveästi kantaminen on? Ehkäpä pelon tunteen hyväksymistä ja ymmärrystä, että rohkeutta on kulkea siitä huolimatta ja sen kanssa elämässä eteenpäin hetki ja askel kerrallaan. Joskus se on myös kääntymistä ja uuden suunnan etsimistä.

HELPON TIEN houkutellessa pyydämme lujuutta. Lujuutta mistä tai minne? ”Helppo” on sanana hauska, liitän sen usein halpaan tai valjuun, jopa merkityk-

settöömään. Onko lujuus siis pitäytymistä helposta mutta merkityksettömästä tai valjusta elämästä? Helppoa elämää saa yleensä riistämällä tai hyväksikäyttämällä toisia ihmisiä tai luontoa. Lujuutta on todeta, että tämä riittää minulle, en tarvitse enempää enkä varsinkaan halua tallata muita. En tavoittele helppoa elämää, vaan vaivannäköä, joka tuo elämään elämisen tunnun.

VALJU JA MERKITYKSETÖN elämä tekee minusta välinpitämättömän. Välinpitämättömän itseäni, lähimmäisiäni ja luomakuntaa kohtaan. Jos millään ei ole merkitystä, maksaako vaivaa nähdä vaivaa yhteisen hyvän eteen ja hoitaa omaa elinympäristöään saatikka koko luomakuntaa? Välinpitämättömyys on läheistä sukua kovuudelle ja kovuus väkivallalle. Sitä reittiä en toivoisi kenenkään kulkevan.

Niinpä pyydän: Jumala, Kaikkivaltias. Opeta minua katsomaan ja kuuntelemaan ympärilläni olevaa maailmaa, tutkimaan itseäni ja tuntemaan Sinun rakkautesi kaikessa, mitä näen, kuulen, kosken tai tunnen. Tee minusta rauhan lähettiläs.

Saila Musikka

diakoni

Pielisensuun seurakunta

kirkkovuosi

21. sunnuntai helluntaista, 30.10.2022

Jeesuksen lähettiläät

Jeesus julisti, että Jumalan valtakunta on lahja. Hän lupasi syntien anteeksiantamuksen kaikkein syntisimmillekin. Kristitty on Vapahtajan lähettiläs, ”Kristus lähimmäiselleen”.

Liturginen väri: vihreä

Päivän tekstit: Ps. 145:8–13, Jer. 1:4–10, 2. Tim. 4:1–5, Matt. 22:1–14

Pyhäinpäivä, la 5.11.2022

Pyhien yhteys

Pyhäinpäivä on sulautuma kahdesta juhlasta, kaikkien pyhien päivästä 1.11. ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivästä 2.11. Jokainen Kristuksen oma on pyhä.

Liturginen väri: punainen, tai varsinakin iltajumalanpalveluksessa, valkoinen.

Päivän tekstit: Ps. 89:6–8, 16–19, Jes. 65:17–19, Ilm. 7:2–3, 9–17, Matt. 5:1–12

Reformaation päivä, su 6.11.2022

Uskon perustus

Jumala ei unohda kansaansa, vaan antaa kirkolle uudistumisen aikoja ja niitä ihmisiä, jotka auttavat meitä palaamaan kristillisen uskomme perusteisiin, Raamattuun ja sen julistamaan uskonvanhurskauteen.

Liturginen väri: vihreä

Päivän tekstit: Ps. 46:2–8, Jes. 33:20–22 tai Jer. 3:14–15, Room. 1:16–17 tai Ef. 6:10–18, Joh. 4:46–53

Valvomisen sunnuntai, 13.11.2022

Valvokaa!

Valvomisen ei kuitenkaan ole voimia kuluttavaa jännitystä vaan turvallista luottamusta siihen, että Jumala vie meissä aloittamansa hyvän työn päätökseen.

Liturginen väri: vihreä

Päivän tekstit: Ps. 90:1–6, 12–15, Aam. 4:12–13, 2. Piet. 3:8–14, 18, Matt. 25:1–13

kastetut

Joensuu

Julius Aatos Limma
Urho Olavi Oinonen
Taavi Eino Johannes Parikka
Toivo Timo Juhani Varis-Järvinen

Pielisensuu

Touko Tuulos Hintsala
Oliver Aatos Kaipainen
Inari Aili Astrid Kallio
Eevi Alina Karjalainen
Helmi Hillevi Kiiskinen
Aleksi Elias Lonka
Joanna Silja Alissa Matikainen
Hilda Johanna Mäntylä
Jenny Hilla Ruska Helmiina Laasonen
Aarno Eemil Oliver Pääkkö
Oosa Iida Elisa Räsänen
Amalea Rea Sabrina Suhonen
Olli Eemeli Tikka
Inna Aada Aurora Vatanen

Rantakylä

Aapo Armas Juhani Heinänen
Elle Adele Malinen
Simo Nestori Ronkainen
Eppu Olavi Seppänen
Linnea Emma Elviira Tahvanainen
Saima Marjatta Tykkyläinen

Pyhäselkä

Eemeli Alvar Haverinen
Netta Hannele Hämäläinen
Hertta Tyyne Melinda Kalliokoski
Enni Olivia Matilainen
Viljami Sisu Johannes Matikainen
Aatos Väinö Viljami Suutari

Eno

Seela Aune Maria Heikura
Amelie Maili Minella Karhapää
Ronja Ellen Aurelia Piironen

Kontiolahti

Venla Lyydia Asikainen
Lilia Anna Maria Huotarinen
Aarne Jaakko Juhani Kaipainen
Viljami Veikko Ilmari Kankkunen
Kiia Eveliina Karhunen
Väinö Aapo Viljami Nuutinen
Alina Ada Rynnänen
Taavi Ukko Otto Räsänen
Viljami Samuel Rätty
Meea Lahja Enneli Säynevirta
Elise Auroora Taipale

kuulutetut

Rantakylä

Tony Henri Mikael Kivivuori ja
Jenna Janika Ingrid Heinonen

Kontiolahti

Eetu Olavi Kumpulainen ja
Aino Mirjam Häyrynen

hautaan siunatut

Joensuu

Aini Inkeri Rynnänen 97 v
Aune Hellin Karhu 96 v
Kerttu Irene Karttunen 95 v
Anneli Marjatta Karstila 91 v
Jouko Uolevi Mattlar 91 v
Tapio Raikas Muhonen 91 v
Lahja Maria Meriläinen 89 v
Ritva Iida Anneli Torvinen 88 v
Ritva Hämäläinen 86 v
Raili Inkeri Kärnä 86 v
Onni Ensio Tanskanen 84 v
Martta Annikki Koljonen 83 v
Vihtori Volmari 82 v
Erkki Antero Karvinen 75 v
Anna-Liisa Inkeri Okkonen 62 v
Harri Eero Johannes Sariola 61 v

Pielisensuu

Elsi Annikki Kervinen 96 v
Hely Eeva Marjatta Teittinen 93 v
Simo Johannes Saukkonen 90 v
Leena Kaarina Kuosmanen 89 v
Irja Inkeri Varis 86 v
Teuvo Juhani Kokkonen 81 v
Urho Olavi Parviainen 81 v
Matti Kalevi Okkonen 80 v
Tapio Kalevi Puukko 80 v
Matti Olavi Rätty 76 v
Marja Liisa Muikku 74 v
Veijo Ensio Heinonen 68 v
Jorma Juhani Lajunen 67 v

Rantakylä

Mauri Eino Armas Aro 90 v

Raili Anneli Hassinen 89 v

Elvi Laila Tuovinen 88 v

Tauno Johannes Kettunen 83 v

Arvo Olavi Antero Nuutinen 76 v

Kari Pekka Nieminen 67 v

Jukka Kari Antero Hartikainen 63 v

Visa Ensio Laasonen 62 v

Pyhäselkä

Reino Juhani Pölönen 77 v

Raimo Juhani Martikainen 71 v

Milja Hakulinen 70 v

Eno

Sylvi Johanna Kiiski 92 v

Rauha Anneli Kassimäki 91 v

Paavo Tapani Perälä 90 v

Lahja Linnea Väättäjä 90 v

Heikki Kalevi Heiskanen 86 v

Tuure Olavi Kuronen 83 v

Eila Laakkonen-Korhonen 82 v

Irma Anneli Aartokallio 77 v

Elma Ilona Hiltunen 75 v

Oiva Mikko Ryhänen 74 v

Jarmo Juhani Viitanen 69 v

Hannu Veikko Ronkainen 65 v

Vaara-Karjala

Hilkka Maria Kontiainen 93 v

Aini Annikki Parviainen 91 v

Antti Tahvanainen 74 v

Kontiolahti

Martti Ville Juhani Romu 82 v

USKON NELJÄ OVEA

KRISTINUSKO. Usko on kuin huone, johon voi käydä sisään erilaisista ovista.

V

uosia sitten opiskellessani Birminghamissa Englannissa tapasin buddhalaisessa keskuksessa miehen. Hän oli pastorin poika, joka oli saanut kotoaan avaramielisen kristillisen kasvatuksen, osallistui seurakunnan nuorisotyöhön ja eli tavallista elämää.

Eräänä päivänä hänen kulkiessaan kadulla tapahtui jotakin odottamatonta. Kesken kaiken mies koki, kuinka hän ”tuli uskosta pois” yhdessä pienessä hetkessä. Kokemus oli järkyttävä ja pelottava. Tapahtui jotakin, jota hän ei olisi koskaan tahtonut tapahtuvan: hänen kallein aarteensa haihtui savuna ilmaan ja jäljelle jäi ei-mitään.

TÄSTÄ TRAUMAATTISESTA kokemuksesta alkoi sinnikäs pyrkimys saada takaisin se, mitä oli kadonnut: usko. Mutta taivas ei vastannut, Jumala oli kuollut, ja niinpä hän lähti etsimään muualta. Hän päätyi buddhalaiseen yhteisöön, jossa hän vihdoinkin löysi rauhan, tyyneyden ja tyhjiö täyttyi. Yksinkertainen, ei-materialistinen ja yhteisöllinen elämäntapa tuntui luonteelta, mietiskely tyynnyttävältä ja rikkaalta. Hänestä välittyi aitoa lämpöä, kärsivällisyyttä, rauhaa ja ystävällisyyttä – kaikki ominaisuuksia, joita kristityillä tulisi olla.

Keskustelussa seurueemme pappi kysyi, oliko mies kuullut vaihtoehtoisista kristillisyyden harjoittamisen tavoista: kelttiläisestä perinteestä ammentavasta hengellisyydestä tai muista tavoista elää yhteisöllisyyden, hengellisten harjoitusten, rukouksen, meditaation ja palvelutehtävien täyttämää elämää. Mies jäi miettimään:

– Jos olisin tuollaisesta kuullut aiemmin, minun ei ehkä olisi ollut pakko jättää kirkkoa.

Miehen kokemus siis oli, että kirkosta ei ollut avautunut hänelle oikeaa ovea. Mitä nämä toisenlaiset ovet voisivat olla?

KUVITELKAAMME HUONE, joka edustaa meille uskon tilaa ja paikkaa. Huoneen jokaisella seinällä on ovi. On mahdollista astua tuohon huoneeseen neljästä eri ovesta. Huone on kalustettu: siellä on sänky, tv, työpöytä, piano. Kun astut jostakin ovesta sisälle huoneeseen, se näyttää erilaiselta kuin jos olisit käyttänyt eri ovea. Silti se on sama tila.

Mitkä nämä ovet ovat? Yksi ovi voisi olla *ortodoksia*, oikean opetuksen ja opin ovi. Tämä ovi on käynyt ahkerasti meillä Suomessa. Opillisuus, opetus, oppikeskustelut, teologinen viisaus ja akateeminen lähestymistapa ovat olleet ominaista meille aivan seurakuntien raamatupiireistä lähtien. Se on aivan oikein ja hyväksyttävää, sillä tiedonhalu on lahja.

Viereisellä seinällä on toinen ovi. Siinä lukee *ortopraksia*, oikea käytäntö ja etiikka. Miten eletään kristittyinä, miten rukoillaan ja lähestytään Jumalaa? Miten kuuluu tehdä ja olla? Millaisia rituaaleja uskoon liittyy? Miten kristitty elää maailmassa, mitä hän tekee ja miten? Miten hän on suhteessa toisiin? Mitä on kohtuullinen elämäntapa? Miten kannan vastuuta luomakunnasta, rauhasta ja sovinnosta?

Kolmas ovi on *ortocordia* tai *ortospiiritus*, oikea hengellisyys ja ”oikeasydämissyys”. Mitä ylipäänsä on hengellinen elämä, miltä se tuntuu, mitä sydämeni todistaa? Tansanialainen kristitty kysyy: kun kuuntelen julistajaa, yhtyykö henkeni hänen henkeensä? Onko minun henkeni samaa mieltä hänen henkensä kanssa? Itse puolestani kysyn: mitä on oikeasydäminen hengellisyys, miten se näkyy ja mitä se todistaa, ja ruokkiiko se itseni lisäksi yhteisöäni? Miten olen suhteessa toisiin? Mikä minussa saa kasvaa, mikä vähetä?

NELJÄS OVI ON *ortopatia*, oikea tunne ja oikein voimien. Olenko terve ruumiiltani, sielultani ja hengeltäni? Miten jaksan? Mihin minua koskee? Miksi minua koskee? Miten voisin voida paremmin, miten voisin tulla terveeksi? Miten voisin oppia elämään sen kanssa, että minuun koskee enkä olekaan ehyt? Minne suruni on kehossani asettunut, päänsäryksi vai rinnan puristukseksi?

Kati Kemppaisen mukaan usko Kristukseen saa olla moninaista, moni-ilmeistä, erilaista ja meille vierastakin.

Voiko täällä uskon huoneessa kokea uskon todellisuutta näin kehollisesti ja konkreettisesti?

Tämä on ovi, jonka voisi avata kirkon etäisenä kokevalle ihmiselle. Sieltä avautuva näkymä pitää sisällään sellaisia sanoja kuin hyvinvointi, elämän tasapaino, terveys ja stressin hallinta, mietiskely, rukous ja meditaatio, hiljaisuus, jooga, sielunhoito, läsnäolo, uni ja ravinto, liikunta. Nämäkin ovat ”hengellisiä” asioita.

” Jumalan henki voi humista hiljaisuudessa.

Kun ihminen on väsynyt sanoihin, kiistoihin, tietotulvaan, oikeassa olemisen pakkoon, toimittamiseen ja suorittamiseen, hän tarvitsee vetäytymistä pois, hiljaisuutta ja sen kuuntelemista. Jumalan henki voi humista hiljaisuudessa. Keskeinen näkökulma evankeliumiin on näet kokonaisvaltaisuus: ihminen on yksi, Jumalan luoma kokonaisuus, jossa henkinen, hengellinen, psyykinen, kehollinen ja sosiaalinen ulottuvuus kietoutuvat toisiinsa tavalla, jota on mahdotonta purkaa osiin. Myös keho on Jumalan puheen paikka, koska hän on sen omin käsin muovannut ja itse puhaltanut meihin elämän hen-

käyksen. Annettakoon ihmisen olla tällainen, ilman että lähdemme väkivalloin ratkomaan sitä mysteeriä mikä hän on.

PALATKAAMME MIEHEEN, josta alussa kerroin. Miehen tarina muistuttaa Paavalin sanoista, kuinka kristittyjen tulee olla ”juutalaisille juutalainen, kreikkalaisille kreikkalainen”. Jotta Sana tulisi lihaksi, sen tulee puhua sitä kieltä, jota kuulijat ymmärtävät. Sen tulee elää sellaista elämää ja harjoittaa sellaista hengellisyyttä, joka vetää puoleensa ja antaa tilan ihmisille kysyä niitä kysymyksiä, joita heillä todella on.

Kristinuskon on saatava olla moninaista, moni-ilmeistä, erilaista, meille vierastakin. Kukin aika, kulttuuri, elinympäristö, sosiaalinen ja yhteiskunnallinen todellisuus ovat luoneet sellaista kristinuskon sovellusta ja tulkintaa, että se on kyennyt puhuttelevaan ihmisiä läpi kristinuskon historian – ja yhä puhuttelee. Ei ole olemassa yhtä ja muuttumatonta uskon ilmenemismuotoa, koska silloin se puhuttelisi ainoastaan niitä ihmisiä, jotka ovat kotonaan juuri tässä muodossa ja tavassa. Keskiössä on Kristus, mutta hän ei ole minkään tietyn tulkinnan, kokemuksen tai näkemyksen vanki.

Kun yksilö tai yhteisö etsii itselleen tunnusomaista lähestymistapaa uskoon, erilaisuus on välttämättömyys: mitä moninaisempaa on kristillinen elämä, sitä monina-

” Keskiössä on Kristus, mutta hän ei ole minkään tietyn tulkinnan, kokemuksen tai näkemyksen vanki.

semmat ihmiset voivat löytää kotinsa kirkosta. Hiljaisuus, meditaatio, erilaiset kehollisen rukouksen perinteet, luonto, taide, yhteen kokoontuminen, jumalanpalvelus, liturgia, sakramentit, palvelu, vaikuttaminen, diakonia, opetus ja kasvatusta, elämä yhteisössä, pyhiinvaellus, karrismaattisuus, toisten taakkojen kantaminen, kuunteleminen – kaikki, mikä ihmisyyteen kuuluu, on reitti Jumalan rakkauden kokemiseen.

Miten mahtoi jatkua alussa kertamani miehen polku? Sitä en tiedä, enkä tule tietämäänäkään. Jumala siunatkoon häntä.

Kati Kemppainen

TT, Suomen Lähetysseuran missiologian erityisasiantuntija

"Yhteistyökirkollamme on kaksi lastenkotia. Veimme keväällä yhden lastenkodin lapset vesipuistoon. Se oli melkein kaikille ensimmäinen kerta", Myanmarin-lähetit Helene ja Joona Toivanen kirjoittavat.

Lähetystyö luo toivoa Myanmariin

MYANMARISSA ON VIISI pientä luterilaista kirkkoa, ja tähän mennessä olemme tehneet yhteistyötä pääasiassa yhden kanssa. Työn alkuvaiheessa keskityimme pääosin teologisen koulutuksen kehittämiseen Yangonissa sekä pohjoisessa maaseudun seurakunnissa. Koronapandemian alkaessa koulutustoiminta keskeytyi, ja sen sekä vallankaappauksen myötä kirkkojen tarpeet ovat muuttuneet.

Avun tarve on tällä hetkellä yksinkertaista, mutta psykologisen tuen tarve tulee kasvamaan. Vuosikymmeniä kestäneen sisällissodan trauma vaikuttaa myanmari-

laisten identiteettiin ja henkiseen hyvinvointiin. Siksi kriisineuvonnan ja eräänlaisen surutyön läpikäymisen apu tulee olemaan tärkeää koko kansakunnalle.

SIVIILIT OVAT JÄÄNEET hallitsevan armeijan ja kapinallisten kamppailun keskelle, ja poliittisesti aktiivisia henkilöitä on pidätetty. Osa siviileistä on vältetty pakolla armeijaan. Riisin ja öljyn eli jokapäiväisen leivän hinnat ovat nousseet paikoin kolminkertaiseksi sisällissotaa edeltävään aikaan verrattuna. Maaseudulla ihmiset elävät jatkuvassa pelossa, että heidän

kyläänsä hyökätään tai että se poltetaan.

MATKUSTAMME joulukuussa Myanmariin tapaamaan yhteistyökumppaneita ja ystäviä. Vaikka asummekin Thaimaassa, pyrimme jatkuvasti löytämään uusia mahdollisuuksia tukea ja auttaa kaikkia luterilaisia yhteisöjä Myanmarissa. Alustavasti suunnittelimme aloittavamme taas työn teologisessa instituutissa vuoden 2023 keväällä, vaikka emme ole varmoja onko kirkossa uusia halukkaita teologian opiskelijoita. Rahan arvo on nimittäin laskenut neljännekseen siitä, mi-

tä se oli kaksi vuotta sitten ja siksi nuorison täytyy tilanteen pakosta keskittyä työhön ja toimeentulon hankkimiseen.

Pandemian ja sisällissodan runtelema Myanmar tarvitsee

paljon esirukousta. Kiitos teille esirukouksesta ja tuesta!

Helene ja Joona Toivanen
Suomen Luterilainen
Evankeliumiyhdistys

Lähetystyö Myanmarissa

- Joona ja Helene Toivanen ovat olleet lähetystyössä Kaakkois-Aasiassa vuodesta 2019.
- Toivasten työtä voi seurata Instagramissa: toivasetmissio.
- Pielisensuun seurakunta tukee Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen työtä Myanmarissa nimikkosopimuksella.

RAKENNAMME YHTEISTÄ SEURAKUNTAA

SEURAKUNTA LÄHELLÄ IHMISTÄ

SEURAKUNTAVAALIT 2022
JOENSUUN SEURAKUNTA

Kirkkovaltuuston vaalinumero ○

Seurakuntaneuvoston vaalinumero ●

Kirkkotie

63. vuosikerta
Seuraava Kirkkotie ilmestyy 30.11.2022

Julkaisija: Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä / **Toimitus:** Kirkkokatu 28, 80100 Joensuu / viestinta.joensuu@evl.fi / Päätoimittaja Kirsi Taskinen, p. 050 590 6520, kirsi.taskinen@evl.fi / Tea Ikonen, tea.ikonen@evl.fi / Hanna Pekkanen, hanna.pekkannen@evl.fi / Tiina Partanen, tiina.s.partanen@evl.fi / **Mediamyynti:** Sacrum-Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi / Juha Kurvinen, p. 040 665 5983, juha.kurvinen@kotimaa.fi / **Taitto:** SLP Kustannus Oy, Kaista Design / **Painopaikka:** Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani / **Painosmäärä:** 51050 / **Ilmoitus jakeluhäiriöstä:** SSM Itä-Suomi Oy, p. 013 122 034, joensuu@ssm.fi, www.ssmitsuomi.fi/jakelupalaute / **Ilmestymispäivät 2022:** 30.11., 28.12. / **Verkkolehti:** www.kirkkotie.fi

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO
SEURAKUNTAVAALIT.FI

ENNAKKOÄÄNESTYS 8.-12.11.2022
VAALIPÄIVÄ 20.11.2022

20

Olen ehdolla Pyhäselän Seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Haluan vaikuttaa kotiseurakuntamme asioihin. Ketään ei jätetä yksin.

Juha Mönkkönen
Pyhäselän Seurakunta
Meijän Seurakunta

#SEURAKUNTAVAALIT

Eevi Väistö

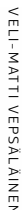
* kirkkovaltuustoon
valkea lippu, numero **5**

* seurakuntaneuvostoon
värillinen lippu, numero **19**

"Haluan vahvistaa TOIVON JA TURVAN SANOMAA. Olen käytettävissänne".

Maksaja: Eevi Väistö

Joensuun
seurakuntien joulu
hoosianna.fi-sivulla
viikosta 46 alkaen.

**Surun ja lohdun ilta kutsuu
käsittelmään surua taiteen
avulla.**

Surun ja lohdun ilta Kiihtelysvaaran seurakuntatalolla sunnuntaina 30.10. klo 17. Tapahtuma on kaikille avoin ja sinne on vapaa pääsy.

surun ja lohdun äärelle taiteen

ARIIDUKYLMANEN

Kapsäkki-lauluryhmä 10 v – juhlakonsertti Pyhäselän kirkossa

Kapsäkki-lauluryhmän joulukonsertti Pyhäselän kirkossa su 27.11. klo 18. Auli Kostamo (huilu), Anne Pitkänen (sello), Liisa Kettunen (johtaja). Vapaa pääsy. Vapaaehtoinen kolehti Pyhäselän kirkkomusiikki-yhdistyksen kummipojan opintoihin Keniaassa.

MARTTI TURUNEN

› INKERIN KIRKON

Ystävyyshuone
Ystäväysmessut la 12.11. klo 10–14 Isossa Myyssä. Messu
kirkkokahvit ja lähetystilaisuus su 13.11. alk. klo 10 Pielis-
sensuun kirkossa. Taizé-messu su 13.11. klo 18 Pielisen-
suun kirkossa.

Tarinani sinulle III –kokemusasiantuntijaluento ke 9.11. klo 16.30–18.30 Pakkahuoneella, Rantakatu 2. Vapaa pääsy.

Joulun ihme –konsertti ma 28.11. klo 18 Joensuun kirkossa ja ti 29.11. klo 18 Rantakylän kirkossa. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €. Joensuun kamariorkesterin konsertti ti 29.11. klo 19 Joensuun kirkossa. Vapaa pääsy.
Lauluyhtye Kaiuttimen joulukonsertti Kontiolahden kirkossa ke 30.11. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Olisi mielenkiintoista mennä kuuntelemaan, miten tämä eroaa perinteisestä messusta, kun näitä kerran erikseen pidetään. Evankeliumihan on kuitenkin kaikille sama.

Palstalla kysymme, mitkä neljä Kirkkotien kirkollisista ilmoituksista löytyvää tapahtumaa tuntuvat etukäteen mielenkiintoisimmilta.

tapahtumat: marraskuu 2022

Joensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Kirkkokatu 28, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5363, joensuun.seurakunta@evl.fi

Joensuun kirkko

Papinkatu 1b

Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 10, mukana Joensuun kirkon kuoro. Messussa muistetaan viime vuoden pyhäinpäivän jälkeen kuolleita seurakuntamme jäseniä ja luetaan heidän nimensä.

Se löytyi -juhla la 5.11. klo 16 ja 19. Mukana evankelista Ilkka Puhakka, vapaaseurakunnan pastori Jukka Laamanen, musiikissa Pekka Simojoki & EtCetera-kuoro. Vapaa pääsy. Järj. Pielisensuun seurakunta yhteistyössä muiden Se löytyi -missiossa mukana olevien seurakuntien kanssa.

Messu su 6.11. klo 10, mukana Joensuun kamariorkesteri.

Messu su 13.11. klo 10, mukana Joensuun seurakunnan orkesteri, joht. Igor Lavrenchuk.

Petri Laaksosen konsertti pe 18.11. klo 19. Liput 25 €. Ks. s. 5.

Ei messua su 20.11. Huom! Sanajumalanpalvelus srk-keskuksessa.

Messu su 27.11. klo 10, mukana Joensuun kirkon kuoro.

Joulun ihme -konsertti ma 28.11. klo 18. Ks. s. 11.

Joensuun kamariorkesterin konsertti ti 29.11. klo 19. Ks. s. 11.

Seurakuntakeskus

Kirkkokatu 28

Rantakylän seurakunnan nimikkolähetä Liisa Rossi kertoo työstään Viron kirkossa su 30.10. klo 16. Kahvitarjoilu. Yhteistyössä Pohjois-Karjalan Suomi-Viro-

seuran kanssa.

Torstaimessu ja kirkkokahvit to 3.11. klo 12.

Toivevirsiä-yhteislaulutilaisuus

to 10.11. klo 11
Joensuun srk-keskuksessa.

Torstaimessu ja kirkkokahvit

to 10.11. klo 12. Syntymäpäiväjuhla kutsuvieraille.

Seurat su 13.11. klo 15. Veisataan Siionin virsiä, mukana mm. Heimo Karhapää, Raimo Ursin ja Kyösti Kettunen.

"Innoituksen ilta" -konsertti ti 15.11. klo 18. Joensuun kaupunginorkesterin muusikot esittävät kaksi jousikvartettoa uudenlaisina ensiesityksinä. Vapaa pääsy.

Torstaimessu ja kirkkokahvit to 17.11. klo 12.

Nyttikesti-ilta la 19.11. klo 16.

Sanajumalanpalvelus su 20.11. klo 10.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä su 20.11. klo 11–20.

Torstaimessu ja kirkkokahvit to 24.11. klo 12.

Yhteyden iloa ti 29.11. klo 11. Seniorien toiminta- ja virkistyspäivä, sis. lounas ja kahvi, 5 €.

Noljakan kirkko

Kervilänkuja 2

Messy Church la 5.11. klo 15–17.30. Kynttilämäki klo 15–18. Noljakan kirkon mäkeen sytytetään suuri kynttiläristi, johon voi tuoda oman muistokynttilän ja hiljentyä hetken kynttilän valossa. Ks. s. 12.

Messu su 6.11. ja 13.11. klo 12.

Kaksikielinen messu su 20.11. klo 12. Messun suomenkieliset osat tulkataan englanniksi.

Messu su 27.11. klo 12. Noljakan kirkko 25 vuotta.

Sateenkaarimessu su 27.11. klo 18.

Muut paikat

Kaikille avoin viikkomessu

pe 4.11. klo 13.30 Senioripihan Matti-talon ravintola Suvannon salissa (Rauhankatu 1).

Oi muistatko vielä -pyhäinpäiväkonsertti la 5.11. klo 13 Isossa Ristinkappelissa (Rauhankatu 4).

Iso Ristinkappeli

avoinna la 5.11. klo 13–18.

Pyhäinpäivän rastirata la 5.11. klo 16–18 Joensuun hautausmaalla (Rauhankatu 4).

Toiminnallinen iltapäivärettiitti ja messu sateenkaari-ihmisille

su 27.11. klo 15 Noljakan kirkossa. Voimasanoja ja rohkeutta Raamatusta! Tutustumme Raamatun rohkaiseviin ja hyväksyviin sanoihin, haemme voimaa ja virtaa pimineviin päiviin. Kokoon-tuminen klo 15, ruokailu klo 16.30, jonka jälkeen messun tehtävien valmistelua, sateenkaarimessu klo 18. Messu on kaikille avoin. Ilmoittaudu iltapäivän rettiittiin tarjoilua varten 18.11. mennessä: katri.vilen@evl.fi.

SPR:n Kirppis

to 27.10. klo 8
avoinna ma–to klo 11–15 osoitteessa Kauppatkatu 35 (käynti sisäpihan puolelta).

Pielisensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Huvilakatu 8 b, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5407, pielisensuun.seurakunta@evl.fi

Pielisensuun kirkko

Huvilakatu 8 b

Senioritapaaminen pe 4.11. klo 10.

Kuka minä todella olen? – Matka ihmisen sisimpään.

Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 10.

Pyhäinpäivän rukoushetki la 5.11. klo 17. Luetaan kuluneen vuoden aikana kuolleiden seurakuntamme jäsenten nimet.

Messu su 6.11. klo 10. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Saarnaa Gerson Mgaya, mukana etäyhteydellä nimikkolähetit Kirsi ja Mikko. Kirkkokahvit.

Niinivaara laulaa -yhteislaulutilaisuus ke 9.11. klo 19.

Syntymäpäiväjuhla 50 v täytäneille pe 11.11. klo 18. Lisätiedot Anna-Riitta Pellikka p. 050 323 1746.

Messu su 13.11. klo 10. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus, Kontupohja-päivä. Ks. s. 11.

Taizé-messu su 13.11. klo 18.

Ks. s. 11.

Senioritapaaminen pe 18.11. klo 10. Yksinäisyys ja mielen hyvinvointi.

Messu su 20.11. klo 10, jonka jälkeen keittolounas ja kirkkokahvit.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä su 20.11. klo 11–20.

Myyjäisten leipomistalkoot pe 25.11. alk. klo 8.

Lähetysmyyjäiset

la 26.11. klo 13–15

Pielisensuun kirkolla.

Karjalanpiirakkatalkoot la 26.11. klo 8–13.

Ehtookellojen aikaan -konsertti

la 26.11. klo 18. Seurakunnan omat musiikkiryhmät.

1. adventin messu su 27.11. klo 10. Rippikoulujen aloituskirKKo, kirkkokahvit.

Rovastikunnan näkövammaisten joulujuhla su 27.11. klo 11.30.

Hukanhaudan seurakuntatalo

Lonikintie 18

Sinkut 40+ la 12.11. klo 18–20. Ilta yksin asuville aikuisille, mukana Reijolan Retrotytöt. Tarjoilumaksu 2,5 €.

Elon iloa ikäihmisille -virkistyspäivä

to 24.11. klo 11–14
Hukanhaudan srk-talolla.
Asiaa luustoterveydestä.

Laulun ja rukouksen ilta

pe 25.11. klo 18
Hukanhaudan srk-talolla.
Lauluryhmä Vuoripuro, iltakahvit.

Hiljaisuuden päivä la 26.11. klo 10–16.

Muut paikat

Nuorten aikuisten olkkari ke 2.11. klo 18 Joensuun srk-keskuksella. Unelmapajassa suunnittelemme pizzan voimalla nuorten aikuisten toimintaa seurakunnissa vuodelle 2023.

Ystävyyssessut la 12.11. klo 10–14 Iso Myyssä. Ks. s. 11.

Eräilijöiden retki ma 28.11. kotatunnelmiin lähistölle. Lähtö minibusilla klo 10 srk-keskukselta (Kirkkokatu 28), paluu n. klo 13.30. Glögit ja letut talon puolesta. Ilm. viim. 23.11. diakoni Katja Nuuhkari-selle, p. 050 550 8335.

LA 5.11. KLO 15–17.30
NOLJAKAN KIRKKO,
KERVILÄNKUJA 2

KURPITSAKIRKKO
YHDESSÄOLOA, TOIMINTAA JA TEKEMISTÄ

Valoa, iloa ja lohtua toimintapisteillä. **KYNTTILÄMÄKI**, tuo oma hautakynttilä yhteiseen kynttiläristiin. Kynttiläas-kartelua, pientä puunikkarointia, kasvomaalausta, kranseja ja rohkeushaasteita. Voit pukeutua naamiaisasuun, hauskin asu palkitaan.

YHTEINEN JUHLA
Raamatunkertomus, ehtoollinen, musiikkia.

Messy Church
TULKAA KOKO PERHE!
TARJOLLA PINAATTILETTUJA JA DONITSEJA
MAKSUTON TAPAHTUMA KAIKENIKÄISILLE

JOENSUUN SEURAKUNTA
Messy Church logo ©

Juhlimaan tulkaa!

Vapaaehtoisten joulujuhla
ti 13.12.2022 klo 18
Joensuun seurakunta-
keskus, Kirkkokatu 28
Tarjoilu alkaa klo 17.45.

Ilmoittautuminen
14.11.–6.12.2022
joensuunseurakunnat.fi/
ilmoittaudu.

Lisätiedot
Leena Mgaya,
p. 050 5935 736,
leena.mgaya@evl.fi

Tilaisuus on tarkoitettu
kaikille Joensuun
ev.lut. seurakuntien
vapaaehtoisille.

PYHÄINPÄIVÄN rastirata

Joensuun hautausmaa
la 5.11. klo 16–18

Ei ennakkoilmoittautumista,
kurkkaa lisätiedot
joensuunseurakunnat.fi/rastirata

LUTERILAINEN KIRKKO JOENSUUSSA

Pieni pyhiinvaellus

– BRITTEIN SAARILLE
SANOIN, KUVIN JA SÄVELIN –
su 6.11. klo 15 Rantakylän kirkko,
Rantakylänkatu 2

Luonnonläheiset kelttiläiset kristityt
– suomalaisten sukulaissieluja?
Oppaana tietokirjailija, pastori **Liisa Seppänen**. Kahvi- ja teetarjoilu.

Tilaisuudessa myynnissä
Kelttiläisillä poluilla -kirjoja, à 10 €.

Rantakylän seurakunta

➤ **TOIMISTO:** Rantakylänkatu 2 A, ma–pe klo 9–12, p. 013 263 5510, rantakylan.seurakunta@evl.fi

Rantakylän kirkko

Rantakylänkatu 2

Viikkomessu ja yhteisessä pöydässä –ruokailu ke 2.11. klo 11, hinta 3 €/aik., 1 €/lapset.

Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 10. **Kristallivirta-kynttiläkonsertti** la 5.11. klo 15, Liisa Karhu (viulu ja alttoviulu) ja Henna Hirvikangas (piano). Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 €.

Pyhäinpäivän iltakirkko la 5.11. klo 18, luetaan vuoden aikana kuol- leiden seurakuntamme jäsenten nimet. Teetarjoilu.

Messu ja kirkkokahvit su 6.11. klo 10.

Pieni pyhiinvaellus Brittein saarille sanoin, kuvin ja sävelin su 6.11. klo 15. Luonnonläheiset kelttiläiset kristityt – suomalaisten sukulais- sieluja? Oppaana tietokirjailija, pastori Liisa Seppänen. Kahvi- ja teetarjoilu.

Tuomasmessu su 6.11. klo 18, saar- naa pastori Liisa Seppänen. Lapsille messupyhis ja lastenhoito. Iltatee.

Messu ja kirkkokahvit su 13.11. klo 10.

Tänä vuonna 50 ja 60 vuotta täyttävien juhlahahvit ja konsertti su 13.11. Kahvit klo 17 ja konsertti klo 18, ilm. viim. 31.10.:
www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu.

Canzonetta-kuoron 50-vuotis- juhlaconsertti ”Tuhansin kielin” su 13.11. klo 18, joht. Janne Piipponen. Vapaa pääsy, ohjelma 12 €.

Lukupiiri ma 14.11. klo 14, keskus- telemme Saara Turusen kirjasta Järjettömiä asioita.

Sanajumalanpalvelus, omaishoitajien kirkkopyhä ja kirkkokahvit su 20.11. klo 10.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä su 20.11. klo 11–20. Lapsille oma äänestyspiste. Ks. s. 5.

1. adventin perhemessu su 27.11.

klo 10. Messun jälkeen kirkkokah- vit ja –mehut sekä puuhapisteitä. Kirkon aulassa kerholaisten taidenäyttely.

Joulun ihme –konsertti ti 29.11. klo 18. Konservatorion laulunopiskeli- joiden joulukonsertti. Ks. s. 11.

Muut paikat

Nimikkolähetti Liisa Rossi kertoo työstään Viron kirkossa su 30.10. klo 16 Joensuun srk-keskuksessa. Ks. s. 12.

Aikaa itselle – hyvinvointi-illat äideille ti 1.11. klo 17–19 ja 8.11. klo 17–20 yhteistyössä Lähiötalon kanssa. 1.11. Rantakylän uimahal- lissa vesijumppa ja iltapala ja 8.11. äitien saunailta Vaiviossa. Illat ovat maksuttomia ja lastenhoito järjestetään tarvittaessa. Ilmoit- taudu ennakkoon. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu tai Laura Karvinen, p. 050 585 8729.

Koko perhe kodalle – Lapsen oi- keuksien viikon perhetapahtuma ma 14.11. klo 17–19 Utransaaressa Utran asukasyhdistyksen kotama- jalla. Maksuton mehu- ja teetarjoi- lu. Makkaranpaistomahdollisuus. Ota mukaan omat makkarat ja muut retkievää. Ei ennakkoilmoit- tautumista. Tapahtuma järjes- tetään yhteistyössä Lähiötalon, järjestöjen ja Riverian kanssa.

Valoa pimeyteen –sunnuntai

su 30.10 klo 9–13
Rantakylän kirkolla.
Aamupala on katettu klo 9.
Klo 10 alkavan messun jäl- keen on lounas ja monenlaista puuhaa lapsille ja aikuisille: makkaranpaistoa, nimikkolä- hetti Liisa Rossi Virosta kertoo työstään, seurakuntavaalieh- dokkaat esittäytyvät vaali- pisteellä, lapsille askartelua, legoilla rakentamista, urkuihin tutustumista ja kaverikoiria. Vapaaehtoistyö esillä.

Äänestä ennakkoon
seurakuntavaaleissa viikolla 45!
Katso ajat ja paikat vaaliliitteen sivulta 8.

Pyhäselän seurakunta

➤ **TOIMISTO:** Hammaslahdentie 76, ma–pe klo 9–12, p. 050 364 8190, pyhaselan.seurakunta@evl.fi

Pyhäselän kirkko

Hammaslahdentie 76

Keskipäivän ehtoolishetki

ke 2.11. klo 12
Pyhäselän kirkossa.

Keskipäivän ehtoolishetki ke 2.11. klo 12

Pyhäinpäivän iltakirkko

la 5.11. klo 18
Pyhäselän kirkossa.
Liisa Karhu–Pearlman (viulu).

Pyhäinpäivän iltakirkko la 5.11. klo 18. Liisa Karhu–Pearlman (viu- lu). Huom. ei messua klo 10.

Messu su 6.11. klo 10.

Messu su 13.11. klo 10. Kanttorina Samuli Moilanen.

Messu su 20.11. klo 10. Kirkko- kuoro.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä su 20.11. klo 11–20. Ennakkoäänestyspaikat ja –ajat Kirkkotien välissä ilmestyvässä vaaliliitteessä sivulla 8.

1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 10.

Joulukonsertti su 27.11. klo 18. Kapsäkki-lauluryhmä 10 v. Vapaa pääsy, kolehti. Ks. s. 11.

Pyhäselän seurakuntatalo

Hammaslahdentie 76

Piirakkatalkoot lähetystyön hyväksi to 24.11. klo 8. Piirakkati- laukset pe 18.11. mennessä p. 050 364 8190. Hinta 0,75 €/kpl.

Kaiken kansan puurojuhla su 27.11. klo 10 messun jälkeen, riisi- puuroa ja ohjelmaa yhteistyössä Sydänyhdistyksen ja Eläkeliiton kanssa.

Reijolan seurakuntatalo

Santerintie 11

Lähetyspiiri ma 14.11. klo 13–15. Puurotarjoilu!

Muut paikat

Tölpän lähetyspiiri ti 1.11. klo 15. Anneli Kurosella (Tölpäntie 61).

Hiljaisuuden jooga ke 2.11., 9.11., 23.11. ja 30.11. klo 17.30 Niittylah- den opiston liikuntasalilla.

Virkkupiiri kokoontuu

joka maanantai 7.11.–12.12. klo 12–14 Lahjanpuiston kerhohuoneella (Lahjantie 10, Hammaslahti). Ikäihmisille suunnatussa kerhossa kahvit- telemme, tarinoimme, liikum- me ja laulamme yhdessä. Tule mukaan! Ohjaaja: diakonia- työntekijä Sirpa Hassinen, p. 050 340 7382.

Kohtaamisten Kahvila–Kirpputori

avoinna perjantaisin klo 10–13 (Lahjantie 10). Hartaus klo 10. Puhtaita ja ehjiä vaatteita sekä tavaroita otetaan vastaan kirp- putorin aukioloaikoina. Tuotto lähetystyölle.

Enon seurakunta

➤ **TOIMISTO:** Enontie 30 A, ma–pe klo 9–12, p. 013 263 5601, enon.seurakunta@evl.fi

Enon kirkko

Enontie 28

Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 16. Sytytetään kynttilät vuoden aikana kuolleiden seurakuntam- me jäsenten muistoksi. Kahvitar- joilu klo 17 omaisille ja messuun osallistuneille.

Messu su 6.11. klo 10, kirkkokahvit.

Messu su 13.11. klo 10.

Sanajumalanpalvelus su 20.11. klo 10, kirkkokahvit srk–talolla.

1. adventtisunnuntain messu su 27.11. klo 18.

Enon seurakuntatalo

Enontie 30 A

Aulakahvit ma–to klo 10–12.

Nuortenilta pe 4.11. ja 18.11. klo 18.

Nalleneuvola to 10.11. klo 10. Ks. s. 16.

Kalliolla on the Rock –elokuvalta pe 11.11. klo 18. Veräjän musiik- kinäytelmä, tervetuloa vanhat ja uudet veräjäläiset.

Kansanlähetyksen Sanan aika –ilta ma 14.11. klo 17.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä ja vaalikahvit su 20.11. klo 11–20.

Kurkistus jouluun –adventti- ta- pahtuma su 27.11. klo 16.

Muut paikat

Pyhäinpäivän polku Enon hau- tausmaalla 31.10.–6.11. Omatoi- misesti kierrettävä, lähtö ja info siunauskappelin ilmoitustaululta.

Lähetyspiiri to 3.11., 10.11., 17.11. ja 24.11. klo 13 Villa Koivurannan alakerrassa. Kahvit.

Siioninvirsiseurat to 24.11. klo 14 Aune Heiskasella (Tykkitie 24 as. 2).

Diakonia päivystä

ma, ti ja ke klo 9–10, p. 0400 490 598.

KYNTTILÄ-
tapahtuma
itsemurhan tehneiden
MUISTOLLE

SU 20.11. KLO 15.30
alkaen, tule sytyttämään
kynttilä läheisesi
muistolle Joensuun
hautausmaan muistelu-
paikalle, Rauhankatu 4.
Mahdollisuus osallis-
tua klo 16 Ristinkappe-
lissa järjestettävään
muistohetkeen.

Paikalla työntekijöitä
seurakunnasta,
Pohjois-Karjalan
mielenterveys-
omaiset FinFami
ry:stä ja Pohjois-
Karjalan mielen-
terveydentuki ry:stä.

LUTERILAINEN KIRKKO JOENSUUSSA,
JOENSUUN KONSERVATORIO

Oi, muistatko vielä...

KONSERVATORION
LAULUNOPISKELIJOIDEN
PYHÄINPÄIVÄN KONSERTTI

La 5.11.2022 klo 13
Iso Ristinkappeli,
Rauhankatu 4 b

Säestys **Jaroslava Kotorova**.
Ohjelmassa mm. Merikanto,
Hannikainen, Sibelius.

VAPAA PÄÄSY, käsiohjelma 10 €.

KOHTI VALOA

1. ADVENTIN PERHEMESSU
su 27.11. klo 10
Rantakylän kirkko

Rantakylänkatu 2

Messun jälkeen kirkkokahvit ja
-mehut ja puuhapisteitä.

KIRKON AULASSA
KERHOLAISTEN TAIDENÄYTTELY

TERVETULOA
KAIKKI
VAUVASTA
VAARIINI!

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

Valon ja levon lähteellä
- HILJAISUUDEN PÄIVÄ -

la 26.11.2022 klo 10-16 Hukanhaudan seurakuntatalo,
Lonikintie 18

Tule viettämään levollinen päivä Hukanhaudalle. Hiljaisuuden päivässä osallistujat saavat uppoutua omaan hiljaisuuteensa, emme keskustele keskenämme. Rukoushetkissä kuulostellaan Raamatun ja laulujen valossa Jumalan uudistavaa työtä ihmisessä sekä hiljaisuuden ja hidastamisen merkitystä elämässä.

Ota mukaan mukavat vaatteet sisällä oloon ja mahdolliseen ulkoiluun. Villasukat tai tossut on hyvä olla mukana. Kerro ilmoittautuessasi ruokarajoitteistasi.

Ohjaajina Tiina Reinikainen ja Pauliina Kainulainen.

Lämpimästi tervetuloa ottamaan yhdessä vastaan valon juhlaa, adventtia!

Osallistumismaksu 5 € sisältää kevyen lounaan ja kahvit.
Ilmoittautumiset 23.11. mennessä raija.italuoma-halme@evl.fi,
p. 050 342 8092. Lisätiedot: tiina.reinikainen@evl.fi, p. 050 301 9531.

PIELISENSUUN SEURAKUNTA

Vaara-Karjalan seurakunta

- **TOIMISTO, KIIHTELYSVAARA:**
Tohmajärventie 31, ke ja pe klo 9–12, p. 040 737 4656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi
- **TOIMISTO, TUUPOVAARA:**
Koulutie 10, ti ja to klo 9–12, p. 040 737 4656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi

Kiihtelysvaaran seurakuntatalo

Tohmajärventie 31

Messu su 30.10. klo 10. MTK-tuottajien kirkkopyhä. Messun jälkeen maataloustuottajat tarjoavat uutis-huttua ja kakkukahvit, päiväjuhlat.

Surun ja lohdun ilta su 30.10. klo 17. Ks. s. 11.

Pyhäinpäivän hartaushetki la 5.11. klo 13. Hartaushetkessä luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntamme jäsenten nimet. Glögitarjoilu.

Pieni iltamessu su 6.11. klo 16, kirkkokahvit.

Naistenilta "Elämäni laulu"

ke 9.11. klo 17
Kiihtelysvaaran srk-talolla.

Seurakuntavaalipäivän sanajumalanpalvelus su 20.11. klo 10, kirkkokahvit.

Seurakuntavaalien varsinainen äänestyspäivä su 20.11. klo 11–20.

Tuupovaaran kirkko

Koulutie 5

Pyhäinpäivän hartaushetki la 5.11. klo 16. Hartaushetkessä luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntamme jäsenten nimet. Glögitarjoilu.

Messu su 6.11. klo 10, kirkkokahvit.

Marraskuun laulajaiset to 17.11. klo 14, yhteislaulua, viulun- ja pianonsoittoa.

Messu su 27.11. klo 10, kirkkokahvit.

Muut paikat

Kirkkoseikkailu ke 5.11. klo 17
Tuupovaaran hautausmaalla (Ris-

tolantie 6). Pyhäinpäivän rastipolku lapsiperheille. Glögi- ja mehutarjoilu.

Kirkkoseikkailu su 6.11. klo 18
Kiihtelysvaaran hautausmaalla. Pyhäinpäivän rastipolku lapsiperheille. Glögi- ja mehutarjoilu.

Messu su 13.11. klo 13 Hoilolan kirkossa, kirkkokahvit.

Avoimet ovet Heinävaarassa to 17.11. klo 12, keskusteluseuraa ja kahvia Heinävaaran kerhotilassa (Pitkäpelto 1 H 14).

Marraskuun laulajaiset to 17.11. klo 18 Hoilolan kirkossa, yhteislaulua, viulun ja urkujen soittoa.

Lukupiiri ke 23.11. klo 14 Hoilolan kirkossa.

Kirkkoseikkailut perheille

ke 5.11. klo 17 Tuupovaaran hautausmaalla
su 6.11. klo 18 Kiihtelysvaaran hautausmaalla ja
ke 30.11. klo 17.30
Tuupovaaran srk-talolla.

Kirkkoseikkailu ke 30.11. klo 17.30
Tuupovaaran seurakuntatalolla perheen pienimmille (2.-luokalaiset ja sitä nuoremmat) ja heidän vanhemmilleen. Mehu- ja kahvitarjoilu.

Tule tapaamaan vaaliehdokkaita!

Seurakuntavaalien
Vaara-Karjalan ehdokkaat tavattavissa:
ke 26.10. klo 13–14 Hoilolan kirkossa (Hoiolantie 133)
la 29.10. klo 12–13 Koveron Nuorisoseurantalolla (Koverontie 7)
to 3.11. klo 15.30–17 K-Market Tuohitorvessa (Yritystie 1, Tuupovaara)
pe 4.11. klo 9.–10.30 Kiihtelysvaaran palvelusteissä
pe 4.11. klo 10.30–12 Salen pihalla (Joensuuntie 11 a, Kiihtelysvaara)
pe 4.11. klo 14–16 K-Market Marjuskassa (Joensuunväylä 911, Heinävaara)

Kontiolahden seurakunta

➤ KIRKKOHERRANVIRASTO

JA TALOUSTOIMISTO:

Keskuskatu 26, ma–pe klo 9–12, kirkkoherranviraston p. 040 761 6569, kontiolahti@evl.fi

Kontiolahden kirkko

Kirkkotie 6

Jumalanpalvelukset suoratoistona joka su klo 10, www.youtube.com/kontiolahdensrk.

Messu la 5.11. klo 10. Messussa luetaan 1.10.2021–30.9.2022 kuolneiden seurakuntamme jäsenten nimet.

Messu su 6.11. klo 10.

Messu su 13.11. klo 10, mukana Parikanniemi-säätiö, saarnaa evankelista Pekka Maaranen. Messun jälkeen kirkkokahvit ja päiväjuhla srk-keskuksella.

Messu su 20.11. klo 10, Sadeharjun tulojuhla, mukana Pohjois-Karjalan Kansanlähetys, saarnaa Mika Lehtinen. Messun jälkeen tulojuhla srk-keskuksella.

Messu su 27.11. klo 10, mukana luottamushenkilöt.

Joulukonsertti ke 30.11. klo 18, lauluyhtye Kaiutin. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Kontiolahden seurakuntakeskus

Keskuskatu 26

Viikkomessu ke 9.11. klo 12 seurakuntaruokailun jälkeen.

Kiikkutuolivieraana pe 11.11. klo 12 ystävänkamarilla vs. seurakuntapastori Vanamo Kettunen.

Näkövammaisten kerho ti 15.11. klo 12.

Ruokakurssi omaishoitajille tiistaisin (5 krt) alk. 15.11. Järj. Martat ja diakoniatyö. Lisätiedot diakonissa Sanna Mutikaiselta, p. 040 056 1186.

Lehmon seurakuntakoti

Kylmäojantie 57

Nuorten minikirkko ke 2.11. klo 19.15, ovet auki klo 18–22.

Pyhäinpäivän hartaus la 5.11. klo 15

uudella muistokynttiläpaikalla.

Messu su 6.11. klo 15.

Omaishoitajien kerho pe 11.11. klo 14, mukana Siun soten hallituksen pj. Jertta Harinen.

Nuorten ilta pe 18.11. klo 18–19, ovet auki 17–21.

Joensuun Rauhanyhdistyksen seurat pe 25.11. klo 18.

Ilmainen lastenhoito lastensunnuntaissa su 4.12. klo 10–14.

Sisältää lapsille välipalan. Klo 14 joulupuuroa tarjolla koko perheel-le. Ilm. 1.11.–15.11. sähköpostilla virpi.malvalehto@evl.fi.

Muut paikat

Pyhäinpäivän musiikkipainotteen hartaus la 5.11. klo 17 siunaus-kappelissa (Kirkonkyläntie 4).

"Syksyn ääniä" -yhteislaulut la 8.11. klo 13.30 Mönnin kylätalolla (Mönnitie 87).

Messu su 27.11. klo 13 Selkien-Mönnin kappelissa (Selkien-tie 1, Lehtoi).

Raamatun miehiä

ti 8.11. klo 18 Kontiolahden srk-keskuksessa. Alustus pastori Markku Fräntilä. Musiikista vastaa Marko Tuovinen. Illassa mukana myös diakoni Miia Muhonen ja kanttori Anne Laakso-Viholainen. Iltavesper ja kahvi- ja teetarjoilu.

Pyhimyspölyä

Taiteilija Katja Kouvalaisen näyttely Kontiolahden srk-keskuksen yhteisötilassa. Avoinna ma, ke ja pe klo 10–14 tai sopimuksen mukaan.

Yhteisiä tapahtumia

Avoinna ma–to klo 9–15.30, pe klo 9–14 Kirkkokatu 28, alakerta. P. 050 597 1247.

Toimentuvan teemapäivät:

9.11. Askarrellaan lahjapussuja tapetista.
16.11. Tehdään yhdessä saippua-massasta saippuuita. Tarvikemaksu 5 €, sis. n. 5 pientä saippuaa. Mukaan mahtuu 10 henkilöä. Ilm. pe 11.11. mennessä Toimentupaan, p. 050 597 1247.
23.11. Askarrellaan joulukortteja ja joulukoristeita. Pieni tarvikemaksu.
24.11. Tule leipomaan! Piirakka-talkoot Olavi-salissa alk. klo 8. Piirakoiden myynti alkaa klo 11.

Toimentuvan retki Outokumpuun

ti 15.11. Lähtö srk-keskus klo 9. Pa-luu n. klo 16. Matkan hinta 35 € sis. mm. tutustumisen ev.lut. kirkkoon, opastetun kierroksen kaivosmu-seossa ja lounaan Metsähovissa. Ilmoittautumiset to 10.11. mennessä Toimentupaan, p. 050 597 1247. Toimentuvan retkelle ovat kaikki tervetulleita!

Vapaaehtoisten joulujuhla ti 13.12.

klo 18 Joensuun srk-keskuksessa. Ilmoittaudu ennakkoon. Ks. ilmoitus s. 12.

Rovastikunnan näkövammaisten joulujuhla

su 27.11. klo 11.30
Pielisensuun kirkolla.

KURKISTUS JOULUUN

1. adventtisunnuntaina 27.11.

KLO 16 ADVENTTITAPAHTUMA

Enon seurakuntatalolla, Enontie 30 A

KLO 18 1. ADVENTIN MESSU

Enon kirkossa, Enontie 28

Seurakuntatalolla jouluisia puuhaa kaikenikäisille. Yhteinen joulupuuro ennen iltakirkkoa.

ENON SEURAKUNTA

KONTIOLAHDEN SEURAKUNTA

HILJAISUUDEN JOOGA

ke 9.11., 16.11., 23.11. ja 30.11.

klo 18–19.30 Lehmon seurakuntakoti, Kylmäojantie 57

Ohjaaja TT, pastori Kati Kempainen.

Paikkavaraus 10 henkilölle.

Hinta 15 €.

Ilmoittautuminen ke 2.11. mennessä Vanamo Kettuselle, vanamo.kettunen@evl.fi tai p. 045 8415 300.

HÄVIKKI-RUOKAJAKELU

Pyhäselän seurakuntatalo, Hammaslahdentie 76, to 3.11. ja to 17.11. klo 13.30

Pyhäselän vähävaraisille asukkaille. Varaa kassisi jakeluviikon ma tai ti klo 8–10 numerosta 050 363 6909.

PYHÄSELÄN SEURAKUNTA

Pielisensuun seurakunnassa on avoinna

NUORISOTYÖN-OHJAAJAN VIRKA

Haku aika päättyy ma 31.10.2022 klo 23.

Tarkemmat tiedot ja hakemuksen täyttämisen joensuunseurakunnat.fi/rekrytointi.

• PERHEJUHLAT
• YRITYSTILAISUUDET
Asiakkaan varaamissa tiloissa
PITOPALVELU
ANJA LUKKARINEN
Longantie 11, 80130 JOENSUU
Puh. 040 534 0885
www.pitopalveluanjalukkarinen.fi

Toivon tuike
sielunhoitoterapiaa
Outi Kärnä
puh. 050 546 8657
outikarna@gmail.com

**HAUTAKIVIKAIVERRUS
JOENSUUN
MUISTOMERKKIHUOLTO KY**
• Hautakivikaiverrukset
• Uudelleenkuulaukset
• Koristeet • Lyhdyt
• Ym. alan työt
Kimmo Kinnunen
Puh. (013) 731 582
Gsm 0400 896 409

NäköPisteessä hyvä palvelu
ja laatusilmäläsit!
Silmäläsin ostajalle
KEHYKSET tai LINSSIT
-50%
NäköPiste
Siltakatu 12C, p. 050 3585855
ma-pe 10-17:30 ja la 10-14

**HAMMASLABORATORIO
JOEN HAMMAS OY**

erikoishammasteknikko
Jarmo Miettinen
050 561 0783

**Tarvitseeko hammasproteesi
uusimista tai huoltoa?**

- * Meiltä uudet hammasproteesit, pohjaukset, korjaukset.
 - * Luotettavaa palvelua, laatua ja ammattitaitoa takuutyönä.
 - * Ilmainen tarkastus ja hoitosuunnitelma.
-
Kauppakatu 27 b A 35, 80100 Joensuu Puh. (013) 224 666

Kukkakauppa | Hautauspalvelu | Perukirjapalvelu

**ENON KUKKA JA
HAUTAUSPALVELU**
Niskantie 44, Eno
p. 013 761 396

**KONTIOLAHDEN KUKKA
JA HAUTAUSPALVELU**
Keskuskatu 24, Kontiolahti
p. 013 731 602

hautauspalvelurimpilainen.fi | 044 293 6936

**sulo
kivi**

**hautakivet
pihakivet**

MAAKUNNAN MONIPUOLISIN KIVIVALIKOIMA,
MYyntinäyttely ja PIHAKIVIMYYMÄLÄ.
MYÖS PIHASUUNNITTELU- & RAKENNUSPALVELU.

sulokivi.fi | Aspitie 18
013 822 226 | 80100 JOENSUU

Joensuun Hautaustoimisto Vatanen

Yläsatamakatu 10, 80100 Joensuu
(013) 223 633 | ma-pe 9-17, la sopimuksen mukaan

www.joensuunhautaustoimisto.fi
info@joensuunhautaustoimisto.fi

Tarjoamme lämmihenkestä ja asiantuntevaa käytännön
apua kaikissa hautajaisiin liittyvissä järjestelyissä.

Kainulainen

VUODESTA 1880 - SUOMEN VANHIN HAUTAUSPALVELU

www.kainulaisenhautauspalvelu.fi
puh. 013 122 506

Niinivaarantie 52 (Suvitori) 80200 Joensuu

Sinun kanssasi surun hetkellä

Tervetuloa

pe 30.12.2022 klo 13
Joensuun kirkkoon

**Petri Laaksosen
Toivo on
timanttia
-konserttiin**

ja sen jälkeen klo 16

70-vuotispäivilleni

Kiihtelysvaaran Suojapirtille,
os. Tulrompsuntie 2.

Eevi Väistö

Konserttiin on vapaa pääsy. Mahdolliset muistamiset Kiihtelysvaaran uuden
kirkon rakentamiseen, tili **F186 5047 0720 0560 88**, viestikenttään: **Eevi 70**.

20 VUODEN KOKEMUKSELLA

TERVETULOAA !

erikoishammasteknikko
Harri Hukka

Hammaslaboratorio

AikaHammas

Kirkkokatu 30 B • 80100 Joensuu
Katutasossa
Puh. (013) 311 575 • 050 331 7575

**Lähetä
osanottosi**

Punaisenristinkauppa.fi
-> Adressien tekstaus

tai puh. 020 701 2211
arkisin 8.30-15.00

Punainen Risti

**Testamentti on
kaunis tapa auttaa**

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on
suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille
ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret
saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja
hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.

Tilaa maksuton testamenttioppaamme:

asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi
kirkonulkomaanapu.fi/testamentti
020 787 1201

(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

KUA **Kirkon
Ulkomaanapu**

**Kukka- ja Hautauspalvelu
ERONEN**

**TÄYDEN PALVELUN
HAUTAUSTOIMISTO**

MEMORIA

www.memoriahautaus.com

Koskikatu 11, JOENSUU
puh. (013) 120720, 0500 670112
www.eronen.fi

Varaa
mainos-
paikkasi
paikalliseen
Kirkkotie
-lehteen!

Mediamyynti:

Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Nalleneuvolassa paranevat pupu ja lääkäripelko

LEIKKI. Nalleneuvolassa neuvolatoimia tehdään leikin lomassa. Pehmolelun avulla vaikeat tunteet saavat sanallisen muodon. Tänä syksynä Nalleneuvoloita järjestetään Enon seurakuntatalolla.

AATOS HIRVONEN, 3, OJENTAA sinistä pehmopupua valkoiseen nalleneuvolaksiin pukeutuneelle **Jenna Siltalalle**, joka tutkii lelun.

– Mihinkäs me laitetaan laastari, Siltala kysyy ja Aatos näyttää paikan.

Aatos on sisarustensa **Olivian**, 5, ja **Eeliuksen**, 2, kanssa käymässä Nalleneuvolassa Enon seurakuntatalolla lokakuuisena torstaiaamuna. Nalleneuvolassa lapset pääsevät tutkimaan leluja leikkitutkimusvälineillä ohjaajan kanssa. Havainnot merkitään lelun nimellä varustettuun nalleneuvolakorttiin, jonka lapset saavat lopuksi mukaansa.

NALLENEUVOLAN TAKANA ON Pelastakaa Lapset ry. Yhdistyksen ylläpitämässä Perheentalossa on järjestetty Nalleneuvoloita Perheentalon melkein koko olemassaolon ajan.

Pelastakaa Lapset ry:n suunnittelija **Mia Ylhäinen** ja ohjaaja **Minna Hiltunen** kertovat, että Nalleneuvola on todella tykätty toimintamuoto.

– Sen yksi ajatus on, että kun neuvolatoimia tehdään leikin lomassa, lääkäripelko voisi hälventyä, Ylhäinen sanoo.

Esimerkiksi rokottamiseen tai korvien tutkimiseen liittyvä pelko on helpottanut, kun sitä on käsitelty nallen kanssa. Pehmolelun avulla vaikeat tunteet saavat sanallisen muodon.

– Ajattelen myös, että lapselle on tärkeä kokemus, kun aikuinen heittäytyy leik-

Lapselle on tärkeää, että aikuinen heittäytyy leikkiin ja ohjaa tilannetta. Ohjaaja Minna Hiltunen Joensuun Perheentalolta ja Karelia-ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelija Jenna Siltala toivat Nalleneuvolan Enon seurakuntatalolle.

kiin ja ohjaa tilannetta, Hiltunen pohtii.

Nalleneuvola on myös terveyskasvutusta. Nalleneuvolassa voi olla jokin teema, joka voi liittyä esimerkiksi hampaiden hoitoon.

– Neuvolaleikkiä voi myös jatkaa kotona, Ylhäinen sanoo.

ENON NALLENEUVOLA ON Liikkuvan Perheentalon toimintaa. Liikkuvan Perheentalo pyrkii tavoittamaan muitakin kuin Joensuun kaupungin alueella asuvia lapsiperheitä. Nalleneuvolan lisäksi Liikkuva Perheentalo järjestää silloin tällöin lastentapahtumia eri paikoissa.

Enossa Nalleneuvolaa on ollut vuodesta 2018 lähtien. Ensin Nalleneuvola toimi Enon 4H-kerhon tiloissa, sen jälkeen kirjastolla ja nyt yhteistyössä Enon seurakunnan kanssa seurakuntatalolla.

Nalleneuvola on tuttu juttu Enon seurakunnan lapsi- ja perhetyönohjaaja **Heidi Kanniselle** hänen omalta vapaa-ajaltaan.

– Haluan tarjota enolaisille lapsiperheille ja kunnalliselle varhaiskasvatukselle mukavaa ja osallistavaa puuhaa ja niinpä lähestyin Miaa asiasta, Kanninen toteaa.

Nalleneuvolan lisäksi Enon seurakunnassa on tarjolla lapsille ja perheille päiväkerho, perhekerho ja perhepäivähoitajien kerho. Myös matalan kynnyksen apua perheille tarjoava seurakuntien Pikkuhelppi-palvelu alkaa Enossakin lokakuun lopulla.

– Järjestämme myös kaikkea muuta mukavaa, kuten esimerkiksi askarteluiltoja, laskiaistapahtumaa, pääsiäispolkua, joulun ajan tapahtumaa sekä yö kirkossa -tapahtumia lapsille ja perheille, Kanninen vinkkaa.

Seuraavat Nalleneuvolat Enon seurakuntatalolla ovat torstaina 10.11. ja 8.12.

Tea Ikonen

Joensuun Perheentalo

- Joensuun Taitokorttelissa sijaitseva kohtaamispaikka perheille
- Pelastakaa Lapset ry:n toimintaa
- Liikkuva Perheentalo tavoittaa myös keskustan ulkopuolella asuvia
- Nalleneuvolat yhteistyössä Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa
- Yhteistyötä seurakuntien kanssa, mm. seurakuntayhtymän perheneuvoja tavattavissa Perheentalolla

nuori kasvo

NIMI: **HENNA HUURINAINEN**
IKÄ: **16 VUOTTA**
SEURAKUNTA: **PIELISENSUU**

Kerhonohjausta ja musiikkia

LÄHIHOITAJAKSI opiskeleva 16-vuotias **Henna** ohjaa kerhoja ja on mukana Mosaiikki-lauluryhmässä. Muutenkin Pielisensuun kirkolla tulee pyörittyä paljon.

Miten päädyit mukaan seurakunnan toimintaan?
Aloitin ensimmäisellä luokalla Pielisensuun seurakunnan musakerho Tiukussa ja jatkoin

siitä viidennellä luokalla vanhempien ryhmään Mosaiikkiin, jossa laulan yhä viikoittain. Sitä kautta olen ajautunut kirkon muuhunkin toimintaan.

Kuinka pitkään olet ollut isosena ja kerhonohjaajana?
Tämä on kolmas vuoteni kerhonohjaajana. Isoseksi valmistuin keväällä 2022.

Mikä on parasta kerhonohjauksessa ja isostoiminnassa?
Parasta kerhonohjauksessa ja isostoiminnassa on nähdä lasten ja nuorten ilo sekä touhuta heidän kanssaan. Uusiin ihmisiin on myös todella kiva tutustua.

Tänä syksynä matkamme suuntautuu kohti Taizén yhteisöä. Mitä odotat eniten reissulta?
Odotan Taizén yhteistä mu-

sisointia sekä rauhallisia hetkiä ja niiden kautta irtiottoa arjesta. Lisäksi odotan tutustumista ihmisiin eri taustoista. Ylipäänsä odotan mukavaa reissua kavereiden kanssa!

Jarkko Pulkkinen

Palstan kirjoittajat ovat nuoria seurakuntalaisia.